

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ ప్రథమాష్టకే ద్వితీయః ప్రశ్నః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ప్రథమాష్టకే ద్వితీయః ప్రశ్నః ॥

హరిః ఓ(4)ం ।

ఉ॒ద్ధ॒న్య॒మా॒న॒మ॒స్యా॒ అ॒మే॒ధ్యం ।

అ॒ప పా॒ప్మా॒నం॒ య॒జ॒మా॒న॒స్య హంతు ।

శి॒వా నః॒ స॒ంతు ప్ర॒ది॒శశ్చ॒త॒స్రః ।

శం నో॒ మా॒తా పృ॒థి॒వీ తో॒క॒సా॒తా ।

శం నో॒ దే॒వీర॒భిష్ట॑యే ।

ఆ॒పో భ॒వంతు॒ పీ॒తయే॑ ।

శం యో॒రభి॒స్త్ర॒వంతు॒ నః ।

వై॒శ్వా॒న॒ర॒స్య రూ॒పం ।

పృ॒థి॒వ్యాం ప॒రి॒స్త॒సా ।

స్యో॒న॒మా॒వి॒శంతు॒ నః ॥ 1 ॥

య॒ది॒దం ది॒వో య॒దదః॒ పృ॒థి॒వ్యాః ।

సం॒జ॒జ్ఞానే రో॒ద॒సీ సం॒బ॒భూ॒వతుః॑ ।

ఊ॒షా॒న్మృ॒ష్ణమ॑వతు కృ॒ష్ణ॒మూ॒షాః ।

ఇ॒హోభ॑యో॒ర్యజ్ఞ॑య॒మాగ॑మి॒ష్టాః ।

ఊ॒తీః కు॒ర్వా॒ణో య॑త్పృ॒థి॒వీమ॑చ॒రః ।

గు॒హాకా॑ర॒మాఖు॑రూ॒పం ప్ర॒తీ॒త్య ।

Please let us know of any errors in this text.

తత్తే న్యక్తమిహ సంభరంతః ।
 శతం జీవేమ శరదః సవీరాః ।
 ఊర్జం పృథివ్యా రసమాభరంతః ।
 శతం జీవేమ శరదః పురూచీః ॥ 2 ॥

వంరీభిరనువిత్తం గుహాసు ।
 శ్రోత్రం త ఉర్వ్యబధిరా భవామః ।
 ప్రజాపతిస్సృష్టానాం ప్రజానాం ।
 క్షుధోపహత్యై సువితం నో అస్తు ।
 ఉపప్రభిన్నమిషమూర్జం ప్రజాభ్యః ।
 సూదం గృహేభ్యో రసమాభరామి ।
 యస్య రూపం బిభ్రదిమామవిందత్ ।
 గుహా ప్రవిష్టాగ్ం సరిరస్య మధ్యే ।
 తస్యేదం విహతమాభరంతః ।
 అఛంబట్కారమస్యాం విధేమ ॥ 3 ॥

యత్పుర్యపశ్యధ్నురిరస్య మధ్యే ।
 ఉర్వీమపశ్యజ్జగతః ప్రతిష్ఠాం ।
 తత్పుష్కరస్యాయతనాద్ధి జాతం ।
 పర్ణం పృథివ్యాః ప్రథనగ్ం హరామి ।
 యాభిరదృగ్ంహజ్జగతః ప్రతిష్ఠాం ।
 ఉర్వీమిమాం విశ్వజనస్య భర్త్రీం ।

తా నః శివాః శర్కరాః సంతు సర్వాః |
 అగ్నే రేతశ్చంద్రగ్ం హిరణ్యం |
 అద్భ్యుః సంభూతమమృతం ప్రజాసు |
 తథ్సంభరన్నుత్తరతో నిధాయ || 4 ||

అతి ప్రయచ్ఛం దురితిం తరేయం |
 అశ్వో రూపం కృత్వా యదశ్వత్థేఽతిష్ఠః |
 సంవత్సరం దేవేభ్యో నిలాయ |
 తత్తే న్యక్తమిహ సంభరంతః |
 శతం జీవేమ శరదః సవీరాః |
 ఊర్జః పృథివ్యా అధ్యుత్థితోఽసి |
 వనస్పతే శతవల్గో విరోహ |
 త్వయా వయమిషమూర్జం మదంతః |
 రాయస్పోషేణ సమిషా మదేమ |
 గాయత్రియా హ్రాయమాణస్య యత్తే || 5 ||

పర్ణమపతత్తృతీయస్యై దివోఽధి |
 సోఽయం పర్ణః సోమపర్ణాద్ధి జాతః |
 తతో హరామి సోమపీఠస్యావరుద్ధ్యై |
 దేవానాం బ్రహ్మవాదం వదతాం యత్ |
 ఉపాశృణోః సుశ్రవా వై శ్రుతోఽసి |
 తతో మామావిశతు బ్రహ్మవర్చసం |

తథ్సంభరగ్గస్తదవరుంధీయ సాక్షాత్ |
 యయా తే సృష్టస్యాగ్నేః |
 హేతిమశమయత్ప్రజాపతిః |
 తామిమామప్రదాహాయ || 6 ||

శమిగ్ం శాంత్యై హరామ్యహం |
 యత్తే సృష్టస్య యతః |
 వికంకతం భా ఆర్భజాతవేదః |
 తయా భాసా సమ్మితః |
 ఉరుం నో లోకమను ప్రభాహి |
 యత్తే తాంతస్య హృదయమాచ్ఛిందంజాతవేదః |
 మరుతోఽద్భిస్తమయిత్వా |
 ఏతత్తే తదశనేః సంభరామి |
 సాత్మా అగ్నే సహృదయో భవేహ |
 చిత్రియాదశ్వత్థాథ్సంభృతా బృహత్యః || 7 ||

శరీరమభి సగ్గస్కృతాః స్థ |
 ప్రజాపతినా యజ్ఞముఖేన సమ్మితాః |
 తిస్త్రస్త్రీవృద్భిర్మిథునాః ప్రజాత్యై |
 అశ్వత్థాద్ధవ్యవాహాద్ధి జాతాం |
 అగ్నేస్తనూం యజ్ఞయాగ్ం సంభరామి |
 శాంతయోనిగ్ం శమిగర్భం |

అ॒గ్నయే॑ ప్ర॒జన॑యితవే॑ ।
 యో అ॒శ్వ॒త్థః శ॑మీగర్భః ।
 ఆరు॑రోహ త్వే స॒చా ।
 తం తే॑ హ॒రామి బ్ర॑హ్మ॒ణా ॥ 8 ॥

య॒జ్ఞయైః॑ కేతు॒భిః స॑హ ।
 యం త్వా స॒మభ॑రంజాతవేదః ।
 యథా శరీ॑రం భూతే॒షు న్య॑క్తం ।
 స సంభృ॑తః సీద శివః ప్ర॒జాభ్యః॑ ।
 ఉరుం నో లో॒కమ॑నునేషి విద్వాన్ ।
 ప్రవే॑ధసే కవయే మే॒ధ్యాయ॑ ।
 వచో॑ వందారు వృ॒షభా॑య వృ॒ష్టే ।
 యతో॑ భయమభయం తన్నో అస్తు ।
 అవ దే॒వాన్ య॑జే హే॒డ్యాన్ ।
 సమి॑ధాఽగ్నిం దు॒వస్య॑త ॥ 9 ॥

ఘృ॒తైర్బోధ॑యతాతిథిం ।
 ఆ॒స్మిన్ హ॒వ్యా జు॑హోతన ।
 ఉప॑ త్వాఽగ్నే హవి॒ష్మతిః॑ ।
 ఘృ॒తాచీ॑ర్యంతు హ॒ర్యత॑ ।
 జు॒షస్వ స॑మిధో మమ ।
 తం త్వా స॒మిద్భి॑రంగిరః ।

ఘృతే॑న వర్ధ॑యామసి ।
 బృహ॑చ్ఛోచా యవిష్ట్య॑ ।
 సమి॑ధ్యమా॒నః ప్రథ॑మో ను ధర్మః॑ ।
 సమ॑క్తుభి॒రజ్యతే॑ వి॒శ్వవారః॑ ॥ 10 ॥

శోచి॑ష్కే శో ఘృ॒తనిర్ణి॑క్పావకః ।
 సు॒యజ్ఞో అగ్ని॑ర్యజ॒థాయ॑ దే॒వాన్ ।
 ఘృ॒తప్ర॑తీకో ఘృ॒తయో॑నిరగ్నిః ।
 ఘృ॒తైః సమి॑ద్ధో ఘృ॒తమ॑స్యాన్నం ।
 ఘృ॒తప్ర॑షస్త్యా సరి॒తో వహా॑ంతి ।
 ఘృ॒తం పి॒బంధ్ను॑యజా॒ యక్షి॑ దే॒వాన్ ।
 ఆయు॑ర్దా అగ్నే॒ హవి॑షో జుషా॒ణః ।
 ఘృ॒తప్ర॑తీకో ఘృ॒తయో॑నిరేధి ।
 ఘృ॒తం పీ॒త్వా మధు॑ చారు గవ్యం॑ ।
 పితే॑వ పు॒త్రమ॑భి రక్ష॒తాది॑మం ॥ 11 ॥

త్వామ॑గ్నే సమి॑ధానం యవిష్ట॑ ।
 దే॒వా దూ॒తం చక్రి॑రే హవ్య॑వాహం ।
 ఉ॒రుజ్ర॑యసం ఘృ॒తయో॑నిమాహూ॒తం ।
 త్వే॒షం చక్షు॑ర్దధిరే చోద॑యస్వతి ।
 త్వామ॑గ్నే ప్రది॑వ ఆహూ॒తం ఘృతే॑న ।
 ను॒ంనా॑యవః సు॒షమి॑ధా సమీ॒ధిరే॑ ।

స వా॑వృ॒ధాన॑ ఓ॒షధీ॑భిరుక్షితః |
 ఉ॒రుజ్ర॑యాగ్ం॒సి పా॑ర్థి॒వా వి॒తిష్ఠ॑నే |
 ప్పు॒తప్ర॑తీకం వ॒ ఋ॒తస్య॑ ధూ॒ర్షద॑ం |
 అగ్నిం॑ మి॒త్రం న స॑మి॒ధాన॑ ఋంజ॒తే || 12 ||

ఇం॑ధానో అ॒క్రో వి॒దధే॑షు దీ॒ద్యత్ |
 శుక్ర॑వ॒ర్ణాము॑దు నో యగ్ం॒సతే॑ ధి॒యం |
 ప్ర॒జా అగ్నే॑ సం॒వాస॑య |
 ఆశా॑శ్చ పశు॒భిః స॒హ |
 రా॒ష్ట్రాణ్య॑స్మా ఆధే॒హి |
 యాన్యా॑సంధ్యవి॒తుః స॒వే |
 మహీ॑ వి॒శ్వత్నీ॑ సద॒నే ఋ॒తస్య॑ |
 అర్వా॑చీ ఏ॒తం ధ॑రుణే ర॒యీణాం॑ |
 అంత॑ర్వత్నీ॒ జన్యం॑ జాత॒వేద॑సం |
 అధ్వ॑రాణాం జన॒యథః॑ పు॒రోగాం॑ || 13 ||

ఆరో॑హతం దశ॒తగ్ం శ॑క్వరీ॒ర్మమ॑ |
 ఋతే॑నాగ్ను ఆయు॒షా వర్చ॑సా స॒హ |
 జ్యోగ్జీ॑వంత ఉ॒త్తరా॑ము॒త్తరాగ్ం స॒మాం |
 దర్శ॑మహం పూ॒ర్ణమా॑సం య॒జ్ఞం య॒థా య॒జ్ఞే |
 ఋత్వి॑యవతీ స్తో అగ్ని॒రేత॑సా |
 గర్భం॑ దధా॒థాం తే వా॑మహం దదే॒ |

తథ్సత్యం యద్వీరం బిభృథః |
 వీరం జనయిష్యథః |
 తే మత్ప్రాతః ప్రజనిష్యేథే |
 తే మా ప్రజాతే ప్రజనయిష్యథః || 14 ||

ప్రజయా పశుభిర్భూహ్మవర్చసేన సువర్గే లోకే |
 అన్మతాథ్సత్యముపైమి |
 మానుషాద్దైవ్యముపైమి |
 దైవీం వాచం యచ్ఛామి |
 శక్తైరగ్నిమింధానః |
 ఉభౌ లోకౌ సనేమహం |
 ఉభయోర్లోకయోర్ముద్ధా |
 అతి మృత్యుం తరామ్యహం |
 జాతవేదో భువనస్య రేతః |
 ఇహ సింఛ తపసో యజ్ఞనిష్యతే || 15 ||

అగ్నిమశ్వత్థాదధి హవ్యవాహం |
 శమీగర్భాజ్జనయన్ యో మయోభూః |
 అయం తే యోనిర్ముత్వియః |
 యతో జాతో అరోచథాః |
 తం జానన్నగ్న ఆరోహ |
 అథా నో వర్ధయా రయిం |

అపే॑త వీ॒త వి చ॑ స॒ర్పతా॑తః |
 యే॒ఽత్ర స్థ పు॑రాణా యే చ నూ॒తనాః॑ |
 అదా॑దిదం యమో॒ఽవసా॑నం పృథి॒వ్యాః |
 అక్ర॑న్నిమం పి॒తరో లో॒కమ॑స్మై || 16 ||

అగ్నే॑ర్భస్మా॒స్యగ్నేః పు॑రీషమసి |
 సంజ్ఞా॑నమసి కామధ॒రణం॑ |
 మయి॑ తే కామధ॒రణం భూ॑యాత్ |
 సం వః॑ సృజామి హృద॒యాని॑ |
 సగ్ం॑స్మృష్టం మనో॑ అస్తు వః |
 సగ్ం॑స్మృష్టః ప్రాణో॑ అస్తు వః |
 సం యా॑ వః ప్రియా॒స్తను॑వః |
 సంప్రి॒యా హృద॒యాని॑ వః |
 ఆత్మా॑ వో అస్తు సంప్రి॒యః |
 సంప్రి॒యాస్తను॑వో మమ॑ || 17 ||

కల్పే॑తాం ద్యా॒వాపృథి॑వీ |
 కల్పం॑తామాప ఓష॒ధీః |
 కల్పం॑తామగ్నయః పృథ॒క్ |
 మమ॑ జ్యైష్ఠ్యా॒య సప్ర॑తాః |
 యే॒ఽగ్నయః॑ సమ॒నసః॑ |
 అంత॑రా ద్యా॒వాపృథి॑వీ |

వా॒స॒ంతికా॒వృ॒తా అ॒భి కల్ప॑మా॒నాః |
 ఇంద్ర॑మి॒వ దే॒వా అ॒భి సంవి॑శంతు |
 ది॒వస్తా॑వీ॒ర్యేణ॑ |
 పృ॒థి॒వ్యై మ॒హి॒నా || 18 ||

అంత॑రిక్షస్య పో॒షేణ॑ |
 సర్వ॑ప॒శుమా॑దధే |
 అజీ॑జనన్నమృ॒తం మ॒ర్త్యాసః॑ |
 అస్త్రే॑మా॒ణం తర॑ణిం వీ॒డుజ॑ంభం |
 దశ॑ స్వ॒సారో॑ అ॒గ్రువః॑ సమీ॒చిః |
 పు॒మాగ్ంసం॑ జాతమ॒భి సగ్ంర॑భంతాం |
 ప్ర॒జాప॑తేస్తా॒వ ప్రా॑ణేనా॒భి ప్రా॑ణిమి |
 పూ॒ష్టః పో॒షేణ॑ మ॒హ్యం |
 దీ॒ర్ఘాయు॑త్వాయ శతశా॒రదాయ॑ |
 శత॑గ్ం శరద్భ్య ఆయు॒షే వర్చ॑సే || 19 ||

జీ॒వాత్వై పు॑ణ్యాయ |
 అహం॑ త్వద॒స్మి మద॑సి త్వమే॒తత్ |
 మమా॑సి యోనిస్త॒వ యోని॑రస్మి |
 మమై॒వ సన్వ॑హ హ॒వ్యాన్యగ్నే॑ |
 పు॒త్రః పిత్॑రే లోకకృ॒జ్ఞాతవే॑దః |
 ప్రా॒ణే త్వా॒మృత॑మాదధామి |

అ॒న్నాద॑మ॒న్నాద్యా॑య |
 గో॒ప్తార॑ం గు॒ప్త్యై |
 సు॒గార్హ॑ప॒త్యో విద॑హ॒న్నరా॑తీః |
 ఉ॒షసః॑ శ్రే॒యసీః॑ శ్రే॒యసీ॑ర్దధత్ || 20 ||

అగ్నే॑ స॒పత్నా॑గ్ం అ॒ప బా॑ధ॒మానః॑ |
 రా॒యస్సో॑ష॒మిష॑మూర్జ॒మస్మా॑సు ధే॒హి |
 ఇ॒మా ఉ॒ మాము॑ప॒ తిష్ఠ॑ంతు రా॒యః |
 ఆ॒భిః ప్ర॑జాభి॒రిహ॑ సం॒వసే॑య |
 ఇ॒హో ఇ॒డా తిష్ఠ॑తు వి॒శ్వరూ॑పీ |
 మ॒ధ్యే వసో॑ర్దీదిహి జాత॒వేదః॑ |
 ఓ॒జసే॑ బ॒లాయ॑ త్వోద్య॒చ్ఛే |
 వృ॒షణే॑ శు॒ష్మాయా॑యుషే వర్చ॒సే |
 స॒పత్న॑తూరసి వృ॒త్రతూః॑ |
 యస్తే॑ దే॒వేషు॑ మ॒హిమా॑ సు॒వర్గః॑ || 21 ||

యస్త॑ ఆత్మా పశు॒షు ప్ర॑విష్టః |
 పు॒ష్టిర్యా తే॑ మ॒నుష్యే॑షు పప్రథే |
 తయా॑ నో అగ్నే॑ జు॒షమా॑ణ ఏ॒హి |
 ది॒వః పృ॑థి॒వ్యాః ప॒ర్యంత॑రిక్షాత్ |
 వా॒తాత్ప॑శుభ్యో అ॒ధ్యోష॑ధీభ్యః |
 యత్ర॑ యత్ర॑ జాత॒వేదః॑ సంబ॒భూధ॑ |

తతో నో అగ్నే జుషమాణ ఏహి ।
 ప్రాచీమను ప్రదిశం ప్రేహి విద్వాన్ ।
 అగ్నేరగ్నే పురో అగ్నిర్భవేహ ।
 విశ్వా ఆశా దీద్యానో విభాహి ॥ 22 ॥

ఊర్జం నో ధేహి ద్విపదే చతుష్పదే ।
 అన్వగ్నిరుషసామగ్రమఖ్యత్ ।
 అన్వహాని ప్రథమో జాతవేదాః ।
 అను సూర్యస్య పురుత్రా చ రశ్మీన్ ।
 అను ద్యావాపృథివీ ఆతతాన ।
 విక్రమస్వ మహాగ్ం అసి ।
 వేదిషన్మానుషేభ్యః ।
 త్రిషు లోకేషు జాగృహి ।
 యదిదం దివో యదదః పృథివ్యాః ।
 సంవిదానే రోదసి సంబభూవతుః ॥ 23 ॥

తయోః పృష్ఠే సీదతు జాతవేదాః ।
 శంభూః ప్రజాభ్యస్తనువే స్యోనః ।
 ప్రాణం త్వాఽమృత ఆదధామి ।
 అన్నాదమన్నాద్యాయ ।
 గోప్తారం గుప్త్యై ।
 యత్తే శుక్త శుక్తం వర్చః శుక్రా తనూః ।

శుక్రం జ్యోతిరజస్రం ।
 తేన మే దీదిహి తేన త్వాఽఽదధే ।
 అగ్నినాఽగ్నే బ్రహ్మణా ।
 ఆనశే వ్యానశే సర్వమాయుర్వ్యానశే ॥ 24 ॥

నర్య ప్రజాం మే గోపాయ ।
 అమృతత్వాయ జీవసే ।
 జాతాం జనిష్యమాణాం చ ।
 అమృతే సత్యే ప్రతిష్ఠితాం ।
 అధర్వ పితుం మే గోపాయ ।
 రసమన్నమిహాయుషే ।
 అదభ్రాయోఽశీతతనో ।
 అవిషం నః పితుం కృణు ।
 శగ్గ్స్య పశూన్మే గోపాయ ।
 ద్విపాదో యే చతుష్పదః ॥ 25 ॥

అష్టాశఫాశ్చ య ఇహగ్నే ।
 యే చైకశఫా ఆశుగాః ।
 సప్రథ సభాం మే గోపాయ ।
 యే చ సభ్యాః సభాసదః ।
 తానింద్రియావతః కురు ।
 సర్వమాయురుపాసతాం ।

అహే॑ బు॒ద్ధి॒య మం॑త్రం మే గో॒పాయ॑ ।
 య॒మృ॑ష॒యస్త్రై॒విదా॑ వి॒దుః ।
 ఋ॒చః సా॒మాని॑ య॒జూగ్ం॑షి ।
 సా హి శ్రీ॒రమృ॑తా స॒తాం ॥ 26 ॥

చ॒తుఃశి॒ఖండా॑ యు॒వతిః॑ సు॒పేశాః॑ ।
 ఘృ॒తప్ర॑తీ॒కా భు॑వ॒నస్య॑ మ॒ధ్యే ।
 మ॒ర్త్యజ్య॑మా॒నా మహా॑తే సౌ॒భగా॑య ।
 మ॒హ్యం ధు॑క్ష్య య॒జమా॑నాయ కా॒మాన్ ।
 ఇ॒హైవ స॑ంతత్ర స॒తో వో అ॒గ్నయః॑ ।
 ప్రాణే॑న వా॒చా మన॑సా బిభర్మి ।
 తిరో మా స॑ంత॒మాయు॑ర్మా ప్రహా॑సీత్ ।
 జ్యోతి॑షా వో వైశ్వా॒నరే॑ణోప॒తిష్ఠే॑ ।
 పంచ॑ధాఽగ్ని॒న్వ్యక్రా॑మత్ ।
 విరా॑ట్త్సృష్టా ప్ర॒జాప॑తేః ।
 ఊర్ధ్వాఽఽరో॑హద్రోహి॒ణీ ।
 యోని॑రగ్నేః ప్ర॒తిష్ఠి॑తిః ॥ 27 ॥

వి॒శంతు॑ నః పు॒రూచీ॑ర్విధే॒మ ని॒ధాయ॑ యత్తే॒ప్రదా॑హాయ బృ॒హత్యో॑
 బ్ర॒హ్మణా॑ దు॒వస్య॑త వి॒శ్వవార॑ ఇ॒మమృం॑జతే పు॒రోగాం
 ప్ర॒జన॑యి॒ష్యథో॑ జని॒ష్యతే॑ఽస్మై మమ॑ మహి॒ంనా వర్చ॑సే
 దధ॑ధ్ను॒వర్గో భా॑హి సంబ॒భూవ॑తురా॒యుర్వా॑నశే చతు॒ష్పదః
 స॒తాం ప్ర॒జాప॑తేర్ద్వై చ ॥ 1 ॥

న॒వై॒తాన్య॑హాని భ॒వంతి॑ ।
 న॒వ వై సు॑వర్గా లో॒కాః ।
 యదే॒తాన్య॑హాన్య॒పయ॑ంతి ।
 న॒వస్వే॑వ తథ్సు॒వర్గే॑షు లో॒కేషు॑ స॒త్రిణః॑
 ప్ర॒తితి॑ష్ఠంతో య॒ంతి ।
 అగ్ని॒ష్టోమాః ప॑రః సా॒మానః కార్యా॑ ఇ॒త్యాహుః॑ ।
 అగ్ని॒ష్టోమ॑సంమి॒తః సు॑వర్గో లో॒క ఇతి॑ ।
 ద్వాద॑శాగ్ని॒ష్టోమ॑స్య స్తో॒త్రాణి॑ ।
 ద్వాద॑శ మా॒సాః సం॑వథ్స॒రః ।
 తత॑న్న సూ॒ర్యం ।
 ఉ॒క్థ్యా ఏ॒వ స॑ప్తద॒శాః ప॑రః సా॒మానః కార్యాః॑ ॥ 28 ॥

ప॒శవో॑ వా ఉ॒క్థాని॑ ।
 ప॒శూనా॑మ॒వరు॑ధ్యై ।
 వి॒శ్వజి॑ద॒భిజి॑తా॒వగ్ని॒ష్టోమౌ ।
 ఉ॒క్థ్యాః స॑ప్తద॒శాః ప॑రః సా॒మానః ।
 తే స॒గ్గస్త॑తా వి॒రాజ॑మ॒భి సం॑పద్యంతే ।
 ద్వే చ॒ర్చావ॑తి రి॒చ్ఛేతే॑ ।
 ఏ॒కయా॑ గౌరతిరి॒క్తః ।
 ఏ॒కయా॑ఽఽయు॒రూనః॑ ।

సు॒వ॒ర్గో వై లో॒కో జ్యోతిః॑ ।

ఊర్వి॒రాట్ || 29 ||

సు॒వ॒ర్గమే॒వ తే॑న లో॒కమ॑భి జ॒యంతి॑ ।

య॒త్ప॒రగ్ం రా॒ధంత॑రం ।

తత్రృ॑థమే॒హన్కార్యం॑ ।

బృ॒హద్వి॒తీయే॑ ।

వై॒రా॒పం తృ॒తీయే॑ ।

వై॒రా॒జం చ॑తు॒ర్థే ।

శా॒క్వరం ప॑ంచ॒మే ।

రై॒వతగ్ం॑ ష॒ష్ఠే ।

తదు॑ పృ॒ష్ఠేభ్యో న॑యంతి ।

సంత॑నయ ఏ॒తే గ్ర॑హ గృ॒హ్యంతే॑ || 30 ||

అతి॒గ్రాహ్యః॑ ప॒రః సా॑మసు ।

ఇ॒మానే॒వైతైర్లో॒కాంధుం॑ త॒న్వంతి॑ ।

మి॒థునా॑ ఏ॒తే గ్ర॑హ గృ॒హ్యంతే॑ ।

అతి॒గ్రాహ్యః॑ ప॒రః సా॑మసు ।

మి॒థునమే॒వ తై॒ర్యజ॑మానా అ॒వరుం॑ధతే ।

బృ॒హత్పృ॒ష్ఠం భ॑వతి ।

బృ॒హద్వై సు॒వ॒ర్గో లో॒కః ।

బృ॒హత్తై॒వ సు॒వ॒ర్గం లో॒కం య॑ంతి ।

త్రయస్త్రిగ్ంశి నామ సామ |
మాధ్యందినే పవమానే భవతి || 31 ||

త్రయస్త్రిగ్ంశద్వై దేవతాః |
దేవతా ఏవాపరుంధతే |
యే వా ఇతః పరాంచగ్ం సంవత్సరముప యంతి |
న హైనం తే స్వస్తి సమశ్చవతే |
అథ యేఽముతోఽర్వాంచముప యంతి |
తే హైనగ్గ్ స్వస్తి సమశ్చవతే |
ఏతద్వా అముతోఽర్వాంచముప యంతి |
యదేవం |
యో హ ఖలు వావ ప్రజాపతిః |
స ఉ వేవేంద్రః |
తదు దేవేభ్యో నయంతి || 32 ||

కార్య విరాడ్భృహంతే పవమానే భవతీంద్ర ఏకం చ || 2 ||

సంతతిర్వా ఏతే గ్రహాః |
యత్పరః సామానః |
విషూవాందీవాకీర్త్యం |
యథా శాలాయై పక్షసీ |
ఏవగ్ం సంవత్సరస్య పక్షసీ |
యదేతేన గృహ్యేరన్ |

వి॒షూ॑చీ సం॒వ॒థ్ను॒రస్య॑ ప॒క్ష॑సీ వ్యవ॑స్రగ్గం॒సేయా॑తాం ।

ఆర్తి॒మా॒ర్ఛే॒యః ।

యదే॒తే గృ॒హ్యం॑తే ।

యథా॒ శా॒లా॒యై ప॒క్ష॑సీ మ॒ధ్య॑మం

వగ్గం॒శమ॑భి స॒మాయ॑చ్ఛతి ॥ 33 ॥

ఏ॒వగ్గం॑ సం॒వ॒థ్ను॒రస్య॑ ప॒క్ష॑సీ ది॒వాకీ॑ర్త్యమ॒భి

సం॒తన్వ॑ంతి ।

నా॒ఽఽర్తి॒మా॒ర్ఛంతి॑ ।

ఏ॒కవి॒గ్గం॑శమహర్భవతి ।

శుక్రా॒గ్రా గ్రహా॑ గృహ్యంతే ।

ప్రత్యు॒త్త॒జ్ఞైః స॒యత్వా॑య ।

సౌర్య॑ ఏ॒తద॑హః పశురా॒లభ్య॑తే ।

సౌర్యో॒ఽతి॒గ్రాహ్యో॑ గృహ్యతే ।

అహ॑రే॒వ రూ॒పేణ॑ సమర్థయంతి ।

అథో॒ అహ్నా॑ ఏ॒వైష॑ బలిర్హ్రీ॒యతే॑ ।

స॒ప్తైతద॑హరతిగ్రాహ్యో గృహ్యంతే ॥ 34 ॥

సప్త॑ వై శీర్ష॒ణ్యాః ప్రా॒ణాః ।

అసా॑వాదిత్యః శిరః ప్రజా॒నాం ।

శీర్ష॑న్నే॒వ ప్రజా॒నాం ప్రా॒ణాంద॑ధాతి ।

తస్మా॑ద్ధృ॒ష్ట శీర్ష॑న్ప్రా॒ణాః ।

ఇ॒ంద్రో వృ॒త్రగ్ం హ॒త్వా |
 అ॒సు॒రాన్ప॒రాభా॒వ్య |
 స ఇ॒మాన్లో॒కాన॑భ్యజయత్ |
 తస్యా॒సౌ లో॒కోఽన॑భిజిత ఆ॒సీత్ |
 తం వి॒శ్వక॑ర్మా భూ॒త్వాఽభ్య॑జయత్ |
 య॒ద్వైశ్వ॑కర్మణో గృ॒హ్యతే॑ || 35 ||

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑భిజిత్యై |
 ప్ర వా ఏ॒తేఽస్మా॒ల్లోకా॑చ్ఛ్యవంతే |
 యే వై॒శ్వక॑ర్మణం గృ॒హ్యతే॑ |
 ఆది॒త్యః శ్వో గృ॒హ్యతే॑ |
 ఇ॒యం వా అది॑తిః |
 అ॒స్యామే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠంతి |
 అ॒న్యోన్యో గృ॒హ్యతే॑ |
 వి॒శ్వన్యే॒వాన్యేన॑ కర్మా॒ణి కు॒ర్వాణా॑ యంతి |
 అ॒స్యామన్యే॒న ప్రతి॑తిష్ఠంతి |
 తా॒వాఽప॒రాధ్ధాన్వ॑వధ్ధురస్యా॒న్యోన్యో గృ॒హ్యతే॑ |
 తా॒వుభౌ స॒హ మ॒హావ్ర॑తే గృ॒హ్యతే॑ |
 య॒జ్ఞస్యై॒వాంతం॑ గ॒త్వా |
 ఉ॒భయో॒ర్లోక॑యోః ప్రతి॑తిష్ఠంతి |

అ॒ర్య॑ము॒క్థం భ॑వతి ।
అ॒న్నాద్య॑స్యావ॒రుద్యై ॥ 36 ॥

స॒మాయ॑చ్ఛత్యతి॒గ్రాహ్య॑ గృ॒హ్యంతే॑ గృ॒హ్యతే॑
సం॒వత్స॑రస్యా॒న్యోన్యో॑ గృ॒హ్యతే॑ పంచ॑ చ ॥ 3 ॥

ఏ॒కవి॑గ్ంశ ఏ॒ష భ॑వతి ।
ఏ॒తేన॑ వై దే॒వా ఏ॒కవి॑గ్ంశేన ।
ఆది॒త్యమి॒త ఉ॒త్తమ॑గ్ం సు॒వర్గం॑ లో॒కమారో॑హయన్ ।
స వా ఏ॒ష ఇ॒త ఏ॒కవి॑గ్ంశః ।
తస్య॑ దశా॒వస్తా॑దహాని ।
దశ॑ పరస్తాత్ ।
స వా ఏ॒ష వి॒రాజ్య॑భయతః ప్రతి॒ష్ఠితః॑ ।
వి॒రాజి॑ హి వా ఏ॒ష ఉ॒భయ॑తః ప్రతి॒ష్ఠితః॑ ।
తస్మా॑దంతరే॒మౌ లో॒కౌ యన్ ।
సర్వే॑షు సు॒వర్గే॑షు లో॒కేష్వ॑భి॒తప॑న్నేతి ॥ 37 ॥

దే॒వా వా ఆది॒త్యస్య॑ సు॒వర్గస్య॑ లో॒కస్య॑ ।
పరా॑చో॒తిపా॑దాద॒భిభ॑యుః ।
తం ఛం॑దోభిరదృగ్ంహంధృత్యై ।
దే॒వా వా ఆది॒త్యస్య॑ సు॒వర్గస్య॑ లో॒కస్య॑ ।
అవా॑చో॒వపా॑దాద॒భిభ॑యుః ।
తం పంచ॑భీ రశ్మిభిరుద॒వయన్ ।

తస్మా దేకవిగ్ంశేహన్పంచ దివాకీర్త్యాని క్రియంతే ।

రశ్మయో వై దివాకీర్త్యాని ।

యే గాయత్రే ।

తే గాయత్రీఘాత్తరయోః పవమానయోః ॥ 38 ॥

మహాదివాకీర్త్యగ్ం హోతుః పృష్ఠం ।

వికర్ణం బ్రహ్మసామం ।

భాసోఽగ్నిష్టోమః ।

అథైతాని పరాణి ।

పరైర్వై దేవా ఆదిత్యగ్ం సువర్గం లోకమపారయన్న్ ।

యదపారయన్న్ ।

తత్పురాణాం పరత్వం ।

పారయంత్యేనం పరాణి ।

య ఏవం వేద ।

అథైతాని స్పరాణి ।

స్పరైర్వై దేవా ఆదిత్యగ్ం సువర్గం లోకమస్పారయన్న్ ।

యదస్పారయన్న్ ।

తథ్స్పరాణాగ్ స్పరత్వం ।

స్పారయంత్యేనగ్ స్పరాణి ।

య ఏవం వేద ॥ 39 ॥

ఏతి పవమానయోః స్పరాణి పంచ చ ॥ 4 ॥

అప్రతిష్ఠాం వా ఏతే గచ్ఛంతి ।
 యేషాగ్ం సంవత్సరేనాస్తేఽథ ।
 ఏకాదశిన్యాప్యతే ।
 వైష్ణవం వామనమాలభంతే ।
 యజ్ఞో వై విష్ణుః ।
 యజ్ఞమేవాఽలభంతే ప్రతిష్ఠిత్యై ।
 ఐంద్రాగ్నమాలభంతే ।
 ఇంద్రాగ్ని వై దేవానామయాతయామానౌ ।
 యే ఏవ దేవతే అయాతయామ్ని ।
 తే ఏవాలభంతే ॥ 40 ॥

వైశ్వదేవమాలభంతే ।
 దేవతా ఏవావరుంధతే ।
 ద్యావాపృథివ్యాం ధేనుమాలభంతే ।
 ద్యావాపృథివ్యోరేవ ప్రతితిష్ఠంతి ।
 వాయవ్యం వత్సమాలభంతే ।
 వాయురేవైభ్యో యథాఽయతనాద్దేవతా అవరుంధే ।
 ఆదిత్యామపి వశామాలభంతే ।
 ఇయం వా అదితిః ।
 అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠంతి ।
 మైత్రావరుణీమాలభంతే ॥ 41 ॥

మి॒త్రేణై॒వ య॒జ్ఞస్య॑ స్వి॒ష్టగ్ం శ॑మయంతి ।
 వరు॑ణేన దురి॒ష్టం ।
 ప్రా॒జాప॑త్యం తూ॒పరం మ॑హావ్రత ఆల॑భంతే ।
 ప్రా॒జాప॑త్యోఽతిగ్రాహ్యో గృ॒హ్యతే ।
 అహ॑రేవ రూపే॒ణ సమ॑ర్థయంతి ।
 అథో అహ్నా ఏ॒వైష బ॑లిర్ప్రాయతే ।
 ఆగ్నే॒యమాల॑భంతే ప్రతి ప్ర॒జ్ఞాత్యై ।
 అజ॑పేత్వాన్ వా ఏ॒తే పూ॒ర్వైర్మాసై॑రవరుంధతే ।
 యదే॒తే గ॒వ్యాః ప॒శవ॑ ఆలభ్యంతే ।
 ఉ॒భయే॑షాం పశూ॒నామ॑వరుద్యై ॥ 42 ॥

యదతి॑రిక్తామే॒కాద॑శినీమాలభే॒రన్ ।
 అప్రి॑యం భ్రాతృ॒వ్యమ॑భ్యతిరిచ్యే॒త ।
 యద్వై॑ ద్వౌ పశూ సమ॑స్యేయుః ।
 కనీ॑య ఆయుః కుర్వీ॒రన్ ।
 యదే॒తే బ్రా॒హ్మణ॑వంతః ప॒శవ॑ ఆలభ్యంతే ।
 నాప్రి॑యం భ్రాతృ॒వ్యమ॑భ్యతిరిచ్యే॒త ।
 న కనీ॑య ఆయుః కుర్వతే ॥ 43 ॥

తే ఏ॒వాల॑భంతే మైత్రా॒వరు॑ణీమాల॑భంతేఽవరుద్యై సప్త చ ॥ 5 ॥

ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జాః సృ॒ష్ట్యా వృ॒త్తోఽశ॑యత్ ।
 తం దే॒వా భూ॒తానా॑గ్ం రసం తే॒జః సంభృ॑త్య ।

తే॒నై॒నమ॑భిష॒జ్యన్న్ |
 మ॒హా॒న॒వ॒వర్తి॑తి |
 త॒న్మహా॑వ్ర॒తస్య॑ మ॒హావ్ర॑త॒త్వం |
 మ॒హద్వృ॑త॒మితి॑ |
 త॒న్మహా॑వ్ర॒తస్య॑ మ॒హావ్ర॑త॒త్వం |
 మ॒హతో॑ వ్ర॒తమితి॑ |
 త॒న్మహా॑వ్ర॒తస్య॑ మ॒హావ్ర॑త॒త్వం |
 పంచ॑విగ్ంశః స్తోమో భవ॑తి || 44 ||

చతు॑ర్విగ్ంశత్యర్థ॒మాసః॑ సం॒వత్స॑రః |
 యద్వా ఏ॒తస్మిన్॑భృం॒వత్సరే॑ఽధి ప్రా॒జాయ॑త |
 తద॑న్నం పంచ॑విగ్ంశమ॒భవత్ |
 మధ్య॑తః క్రి॒యతే॑ |
 మధ్య॑తో హ్యన్న॒మశి॑తం ధి॒నోతి॑ |
 అథో మధ్య॑త ఏ॒వ ప్ర॒జానా॑మూర్ధ్ని॒యతే॑ |
 అథ యద్వా ఇద॑మంత॒తః క్రి॒యతే॑ |
 తస్మా॑దుదంతే ప్ర॒జాః సమే॑ధంతే |
 అంత॑తః క్రి॒యతే॑ ప్ర॒జస॑నా॒యైవ |
 త్రి॒వృచ్ఛి॑రో భవ॑తి || 45 ||

త్రే॒ధా వి॒హిత॑గ్ం హి శి॒రః |
 లోమ॑ ఛ॒వీర॑స్థి |

పరా॑చా స్తు॒వంతి॑ ।
 తస్మా॒త్తథ్న॒దృగే॑వ ।
 న మే॒ద్యతో॑నుమేద్యతి ।
 న కృ॒శ్యతో॑ను కృశ్యతి ।
 పంచద॒శో॑న్యః పక్షో॑ భవతి ।
 సప్తద॒శో॑న్యః ।
 తస్మాద్వ॒యాగ్న్య॑న్యతరమర్థమభిపర్యాయ॑వర్తంతే ।
 అన్యతరతో॑ హి తద్గ॒రీయః॑ క్రియతే ॥ 46 ॥

పంచవి॒గ్ంశ॑ ఆత్మా భవతి ।
 తస్మాన్మ॒ధ్యతః॑ పశవో వరి॑ష్టాః ।
 ఏకవి॒గ్ంశం॑ పుచ్చం ।
 ద్విపదాసు స్తు॒వంతి॑ ప్రతిష్ఠితైః ।
 సర్వే॑ణ సహ స్తు॒వంతి॑ ।
 సర్వే॑ణ హ్యోత్మనా॑న్యత్మన్వి ।
 సహోత్ప॑తంతి ।
 ఏకై॒కాము॑చ్ఛిగ్ంషంతి ।
 ఆత్మన్ హ్యం॒గాని॑ బద్ధాని ।
 న వా ఏతే॑న సర్వః పురు॑షః ॥ 47 ॥

యది॒త ఇ॑తో లోమా॒ని ద॒తో న॒ఖాన్ ।
 పరి॒మాదః॑ క్రియంతే ।

తాన్యే॒వ తే॒న ప్ర॒త్యు॒ప్యంతే॑ ।
 ఔ॒దుంబ॒రస్త॒ల్పో భ॒వతి॑ ।
 ఊర్వా॑ అ॒న్నము॒దుంబ॒రః ।
 ఊర్జ॑ ఏ॒వాన్నా॒ద్యస్యా॑వ॒రుద్ధ్యై॑ ।
 య॒స్య త॒ల్పస॒ద్యమ॑న॒భిజ॑తగ్గ్ స్యాత్ ।
 స దే॒వానా॑గ్ం సా॒మ్యక్షే॑ ।
 త॒ల్పస॒ద్యమ॑భి॒జయా॑నీతి త॒ల్పమా॑రు॒హ్యోద్ధా॑యేత్ ।
 త॒ల్పస॒ద్యమే॒వాభి॑జయతి ॥ 48 ॥

య॒స్య త॒ల్పస॒ద్యమ॑భి॒జత॑గ్గ్ స్యాత్ ।
 స దే॒వానా॑గ్ం సా॒మ్యక్షే॑ ।
 త॒ల్పస॒ద్యం మా ప॑రా॒జేషీ॑తి త॒ల్పమా॑రు॒హ్యోద్ధా॑యేత్ ।
 న త॒ల్పస॒ద్యం ప॑రా॒జయ॑తే ।
 ప్లేంఖే॑ శగ్ంసతి ।
 మహో॑ వై ప్లేంఖః ।
 మహా॑స ఏ॒వాన్నా॒ద్యస్యా॑వ॒రుద్ధ్యై॑ ।
 దే॒వాసు॑రాః సం॒యత్రా॑ ఆసన్న్ ।
 త ఆది॑త్యే వ్యా॒యచ్ఛ॑ంత ।
 తం దే॒వాః సమ॑జయన్న్ ॥ 49 ॥

బ్రా॒హ్మణ॑శ్చ శూ॒ద్రశ్చ॑ చ॒ర్మక॑ర్తే వ్యా॒యచ్ఛే॑తే ।
 దై॒వ్యో వై వర్ణో॑ బ్రా॒హ్మణః॑ ।

అసు॒ర్యః శూ॒ద్రః |
 ఇ॒మే॒ఽరా॒ధ్ను॒రి॒మే సు॒భూ॒తమ॑క్ర॒న్నిత్య॑న్యత॒రో బ్రూ॑యాత్ |
 ఇ॒మ ఉ॑ద్వా॒సీకా॒రిణ॑ ఇ॒మే దు॒ర్భూ॒తమ॑క్ర॒న్నిత్య॑న్యత॒రః |
 యదే॒వైషా॑గ్ం సు॒కృ॒తం యా రా॒ద్ధిః |
 తద॑న్యత॒రో॒ఽభిశ్రీ॑ణాతి |
 యదే॒వైషా॑ం దుష్కృ॒తం యా॒ఽరా॒ద్ధిః |
 తద॑న్యత॒రో॒ఽపహ॑ంతి |
 బ్రా॒హ్మ॒ణః సంజ॑యతి |
 అ॒ము॒మే॒వాది॑త్యం బ్రా॒తృ॑వ్యస్య సం వి॒ందంతే॑ || 50 ||

భవ॑తి భవ॑తి క్రియ॑తే పు॒రుషో॑
 జ॒యత్య॑జ॒యంజ॑యత్యే॒కం చ॑ || 6 ||

ఉ॒ద్ధన్య॑మా॒నం న॒వైతా॑ని స॒ంతతి॑రేకవి॒గ్ంశ॑
 ఏ॒షో॒ఽప్ర॑తిష్ఠాం ప్ర॒జాప॑తిర్వృత్త॒ష్టత్ || 6 ||

ఉ॒ద్ధన్య॑మా॒నగ్ం శోచి॑ష్కే॒శోఽగ్నే॑ స॒పత్నా॑నతిగ్రా॒హ్యో
 వైశ్వ॑దే॒వమా॑లభంతే పంచా॒శత్ || 50 ||

ఉ॒ద్ధన్య॑మా॒నగ్ం సం వి॒ందంతే॑ ||

|| హ॑రిః ఓ(3)ం ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే ప్రథమాష్టకే ద్వితీయః ప్రశ్నః సమాప్తః ||